

i den snevre Betydning, at den nuværende Kommunalskat skal være Skat udelukkende paa Formue og Leilighed, men derimod paa Formue, Indtægt og Leilighed. Jeg tror, at dette nærmere vil stemme med den Udtryksmaade, som vi nu betjene os af. Men jeg spørger ærede Medlemmer, om vi ikke, hvis vi ville tænke os denne Skat paa Formue, let ville komme til at svare, at der er adskillige Bønskeligheder forbundne dermed. Det er jo klart at se, at det fornemmelig bliver tillokkende at benytte dette Beskatningsobjekt, hvor Formuen træder gjenfynligt frem for Enhver saaledes, at den ikke kan skjules. Lader os altsaa først tænke os det Tilfælde, at vi have med saadanne Formuer at gjøre, som væsentlig bestaa i Grundeiendom, eller hvad man kalder fast Eiendom, eller ogsaa i værlig Eiendom, som er aabenbar for Alle og Enhver, og lader os saa se, om vi ville komme til Noget, der vil tiltale os. Lader os se, dersom vi lagde vor Skattebasis paa denne Maade, om vi da ikke maatte sige, at vi maatte frygte for, at der kunde være Tilfælde, og det ikke saa ganske sjeldne Tilfælde, hvor en hærefter bestemt Skat kunde blive meget ubillig mod de vedkommende Skatteydere. Jeg tænker mig saaledes først det Tilfælde, at en Mand har et lille Agerbrug, og dette er hans Formue. Dersom der nu for denne Mand indtræffer et eller flere Aars Misværet, eller dersom der hendes ham større Naturbegivenheder, Ulykker, Haglveir, eller hvad det nu kan være, som tilintetgjøre den Indtægt, som han i dette Aar vilde have havt af denne Formue, saaledes at han altsaa ingen Indtægt faar af den, vilde vi saa ikke finde det temmelig haardt, om denne Mand skulde betale personlig Skat af denne Formue i dette Aar? Eller lader os tænke os, at en Mand eier et Hus, som han leier ud; men nu kommer hans Hus til at staa ledigt, han faar det ikke leiet ud i et eller flere Aar; jeg finder ogsaa, at det i dette Tilfælde maa siges at være strengt, om man vilde afkræve ham personlig Skat af denne Formue. Eller lader os tænke os, at en Mand har Fabrikbygninger, maasse til betydelig Værdi, at hele Mandens Formue staaar dert, men at det ikke gaar godt med denne Fabrik, den giver ham ikke noget Udbytte, han har foreregnet sig med Anbringelsen af hele sin Kapital i denne Fabrik; det vilde dog være meget haardt, om han saa skulde betale personlig Skat af sin Formue. Eller en Mand har et Skib, hvorved han forsøger at fortjene sit Livsophold ved Fragtfart, men han er uheldig med sine Reiser og faar ikke Udbytte af sine Fragter, skal han da alligevel betale Skat af denne Formue. Dette er ogsaa strengt. Jeg kan gaa endnu videre, jeg kan sige, at der er Formuer, som slet ikke give nogen Indtægt, ikke alene i enkelte Aar, men i en lang Arrække. Her er saaledes en af Landets mest formuende Mand, nemlig Grev Moltke, der eier en Samling af meget kostbare Malerier, som han ikke alene ikke har nogen Indtægt af,

men som han med stor Bekostning har anskaffet og med den største Liberalitet aadret til almindelig Benyttelse, til Gavn og Glæde for Enhver, som vil gaa ind og se paa den. Det er en Samling, der har en Værdi af een, ja maaste af flere Millioner. Man kan aldrig sige, at denne Mand bør betale en personlig Skat af denne Samling. De ville saaledes se, mine Herrer, at De, naar De ville lægge Skat paa Formuen, saaledes at Skatten i det Væsentlige bliver knyttet til Formuen, da let ville komme ind i en Mangfoldighed af Tilfælde, hvor De ville komme til at stubbe og selv gribe Dem i, at De fordele efter en mindre retfærdig Grundsetning, efter en Grundsetning, som i enkelte Tilfælde vil vise sig uretfærdig. Men naar vi nu se bort fra de Tilfælde, jeg har nævnt, hvor der er en saadan Formue tilstede, som man kan tage, se og føle paa; og som ikke kan skjules, og gaa over til de Formuer, der ere anbragte paa en mere skjult Maade i saadanne Eiendomme, som Ingen kan se, og som Ingen kan vide, hvormeget man har af, ja, som Enhver med den allerførste Lethed kan unddrage fra at komme til deres Kundskab, som skulle sætte Vedkommende i Skat, saa ville De se, at en saadan Formue, ligeoverfor den Formue, der er anbragt i faste Eiendomme, kommer til at staa i et saa uhyre uheldigt Forhold, at det bliver meget vanskeligt at opnaa endog blot nogenlunde Ligelighed og Retfærdighed i den Henseende. Jeg tror derfor, at man, naar man vilde vælge denne Beskatningsgjenstand, som der synes ikke at være saa lidt Sympathi for, hellere maatte kaste sit Blik paa den anden Vej, som det ærede Medlem for Veile Amts 1ste Valgkreds nævnte, og henvende sin Opmærksomhed paa, om det ikke skulde være muligt at beskatte den Indtægt, som falder af Formue, anderledes og noget høiere end den, der falder af anden Rikfomhed. Dette er egentlig i mine Dine det Praktiske. Jeg tror nemlig, at man maa sige, at det vilde tiltale vor Billighedsfølelse, hvis dette kunde ske, og jeg tror altsaa, at Spørgsmaalet er dette: Lader det sig gennemføre? Nu vil jeg kun sige Dyr., at jeg har tænkt overordentlig meget over denne Sag, og jeg har meget ivrig bestrebt mig for at finde praktiske Løsningsmidler af de mange Bønskeligheder, der opstaa, naar man vil frembringe Skat af denne Vej og vil finde en Maade at beskatte paa, som kan siges virkelig at lede til Resultater, hvortil vi turde sætte nogenlunde Tillid; men jeg maa tilstaa, at jeg ikke har kunnet finde paa en Maade, der tilfredsstillede mig. Jeg har bestandig, hvor jeg har forjagt at trænge dybere ind i Sagen og Maaden, hvorpaa den skulde ordnes, stødt paa saadanne betydningsfulde Punkter i Sagen, som have vist mig, at man, naar man kommer ind paa den, ikke vil naae sit Maal at fremkalde en ligelig og retfærdig Beskatning; men, mine Herrer, derfor vil jeg paa ingen Maade sige, at det ikke